

Позиція щодо формування нової лісової політики в Україні

За офіційними даними у 2015 році було незаконно вирубано 24 тисячі м³ лісу. Це завдало державі збитків майже на 85 мільйонів гривень. Згідно з даними Державного агентства лісових ресурсів України тільки за перше півріччя 2016 року незаконна вирубка зросла на 36% порівняно з відповідним періодом минулого року і становить 15,8 тисячі м³ деревини.

Громадські організації, які входять до Національної екологічної ради України, вже багато років переймається проблемою збереження лісових ресурсів та їхнього раціонального використання. Ліси відіграють надзвичайно важливу роль у забезпеченні екологічної рівноваги, компенсації антропогенного забруднення та головне – підтриманні киснево-вуглекислотного балансу. У лісах України зосереджена велика кількість видів флори і фауни. Відомі букові праліси Карпат є ареалом існування багатьох рідкісних та реліктових видів, таких як тис ягідний (*Taxus baccata* L.) та ялівець козачий (*Juniperus Sabina* L.), а також ендемічного виду модрина польської (*Larix polonica* Racib.). Крім цього, праліси відносяться до переліку об'єктів Світової спадщини ЮНЕСКО.

Поліські ліси мають важливі клімато- та середоутворюючу функції. Вони забезпечують перенесення вологих повітряних мас на південь та схід України, створюючи умови для формування чорноземів. Лісові території захищають ґрунти від ерозії, затримують вологу та попереджають повені, що особливо актуально у західних регіонах.

На початку квітня 2015 року президент України Петро Порошенко підписав Закон України № 325-VIII, відповідно до якого терміном на 10 років забороняється вивезення за межі території України необроблених лісоматеріалів. Мораторій на вивезення сосни розпочався 1 листопада 2015 року, проте за рік ситуація не змінилася. Ліс продовжують незаконно вирубувати, особливо страждають області північно-західної та західної України.

Нещодавно Міністр екології та природних ресурсів України Остап Семерак заявив, що «українці беруть участь у нелегальних рубках лісу, його вивозять, продають, отримують дохід. Здебільшого все відбувається за мовчазної згоди місцевої влади та громад». Варто зауважити, що навряд чи розвинуту корупційну схему із залученням лісових господарств, органів правоохорони та місцевого самоврядування можна назвати «мовчазною згодою».

Наявна система лісокористування в Україні призводить до вичерпання лісових ресурсів та абсолютно не враховує екосистемні зв'язки, які існують між різними територіями.

Національна екологічна рада України вважає, що для збереження та раціонального використання лісів необхідно:

- реформувати Державне агентство лісових ресурсів України та розділити функції політики, контролю та лісокористування;
- впровадити Всеєвропейську стратегію збереження біологічного та ландшафтного різноманіття;
- створити Національну програму розвитку лісового господарства;
- налагодити зелений туризм та систему екологічних стежок у національних природних парках та інших об'єктах ПЗФ;
- посилити відповідальність землекористувачів за порушення правил пожежної безпеки у лісах;
- впровадити систему ощадливого використання лісоматеріалів, зокрема раціонально використовувати відходи деревообробної промисловості;
- посилити адміністративну та кримінальну відповідальність за незаконне вирубування лісів;
- залучати громадських природоохоронних інспекторів для патрулювання лісів та попередження незаконних вирубок.